

Pr. 22/28.06.18
CPA

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-3998 din 10.07. 2018
La nr.221 din 28 iunie 2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea articolului 14 din Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni nr.499 din 14 iulie 1999.

Anexă:

Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director adjunct

Lidia CHIREOGLO

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>1578</u>
" <u>11</u> "	<u>07</u> 20 <u>18</u>
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5210 din 10.07.2018

la proiectul de lege pentru modificarea art.14 din Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată omiterea unei etape esențiale ale procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor, statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Textul proiectului supus expertizei anticorupție și nota informativă aferentă acestuia au fost remise Centrului Național Anticorupție la data de 26.06.2018, însă a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova la data de 21.06.2018, nefiind asigurat termenul legal de 10 zile lucrătoare pentru ca părțile interesate să-și expună opiniile, comentariile și recomandările pe marginea acestuia.

Prin urmare, având în vedere că autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării, precum și faptul că nu a respectat termenul de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea recomandărilor pe marginea proiectului, se constată respectarea parțială a rigorilor de transparență decizională.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative și proiectului, autorul susține că: *„Proiectul de lege pentru modificarea articolului 14 din Legea nr.499 din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni a fost elaborat în scopul asigurării protecției sociale a persoanelor cu dizabilități severe din copilărie și persoanelor cu dizabilități severe nevăzătoare."*

Analizând normele proiectului se constată că prin proiect se propune excluderea sintagmei „ori sînt beneficiare ale serviciului de îngrijire socială la domiciliu" din conținutul normei privind situațiile în care alocația nu poate fi stabilită pentru anumite categorii de persoane.

În urma expertizei efectuate se constată că prevederile proiectului servesc scopului declarat de către autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele persoanelor cu dizabilități severe din copilărie și persoanelor cu dizabilități severe nevăzătoare de a beneficia de alocația pentru îngrijire, însoțire și supraveghere și în cazul în care sunt beneficiari ai serviciului de îngrijire socială la domiciliu.

Astfel, se consemnează că interesele promovate sunt conforme interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de "nota informativă care include:

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."

În nota informativă autorul relevă condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi ale proiectului și prezintă argumentele corespunzătoare în vederea justificării amendamentului propus. Astfel, au fost respectate cerințele art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură".

Implementarea prevederilor proiectului necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat. În acest context, în nota informativă se menționează că: „Cuantumul alocației pentru îngrijire, însoțire și supraveghere constituie 80% din cuantumul pensiei minime pentru limită de vârstă, adică 820 lei.

Conform informației prezentate de structurile teritoriale de asistență socială, numărul persoanelor cu dizabilități severe din copilărie și al persoanelor cu dizabilități severe nevăzătoare beneficiare de serviciul de îngrijire socială la domiciliu este de 210 persoane, numărul persoanelor din categoriile enunțate care solicită prestarea serviciului vizat este de 58 persoane. Astfel, pentru implementarea prevederilor proiectului de lege vor fi necesare din bugetul de stat 2637,1 mii lei (268 x 12 luni)."

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative "textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]
- e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]
- g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;
- h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează, în mod indirect, activitatea entității publice responsabile de stabilirea și plata alocațiilor lunare de stat - organele teritoriale de asigurări sociale. În acest sens, proiectul stabilește noi prevederi în vederea stabilirii și plății alocațiilor lunare de stat pentru unele categorii de persoane.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de lege supus expertizei anticorupție a fost elaborat în scopul asigurării protecției sociale a persoanelor cu dizabilități severe din copilărie și persoanelor cu dizabilități severe nevăzătoare.

Așadar, proiectul promovează interesele persoanelor cu dizabilități severe din copilărie și persoanelor cu dizabilități severe nevăzătoare de a beneficia de alocația pentru îngrijire, însoțire și supraveghere și în situația în care sunt beneficiari ai serviciului de îngrijire socială la domiciliu, ceea ce nu contravine interesului public.

În cadrul procesului de elaborare au fost parțial asigurate rigorile de transparență decizională. Nota informativă stabilește argumentele pertinente și valabile care justifică soluțiile proiectului. Prevederile promovate asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prevederile proiectului nu conțin factori și riscuri de corupție.

10.07.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Dorina GALAMAGA, Inspector superior